

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
(КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ)
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ У ПРИЗРЕНУ
(ЛЕПОСАВИЋУ)

ОБЛИЦИ ИЗРАЖАВАЊА
(програм и литература)

Општи подаци о предмету

ОБЛИЦИ ИЗРАЖАВАЊА

Студијски програм: ВАСПИТАЧ ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА, трећа година студија

Предавач: Проф. др Снежана С. Башчаревић

ПРОГРАМ

Уводни део:

Језик, друштво, култура, Језик и говор, Усмени и писани језик, Појам информације и комуникације, Природни и вештачки језици, Семиотика и лингвистика, Психофизички, социјални и естетски аспекти споразумевања.

Комуникација:

Функције комуникације, Типови вербалне комуникације, Основни елементи комуникације, Непосредна и посредна комуникација, Комуницирање у настави.

Основи социолингвистике:

Говорни представник и говорна заједница, Језичко раслојавање.

Култура говора:

Појам културе говора, Језичка и естетска компонента културе говора, Особине култивисаног говора, Нивои језика и говора, Однос према саговорнику, Култура говора у васпитно образовном раду.

Дикција:

Основни елементи дикције, О говорењу стиха, Сценски говор, Глас, Паузе и паузирање, Гест и говор.

Прозодија:

Општи појмови о акценту, Елементи акцента, Прозодијски систем српског језика, Акцент речи и реченице, Реченична интонација, Говорне константе.

Основи реторике:

Дефиниција реторике, Кратак преглед историје реторике, Структура античке реторике, Реторика и логика, Појам говорништва, Реторика, поетика и стилистика, Врсте стилова, Стилске фигуре и тропи, Композиција излагања, Реторика и психологија, Физичка својства говорника, Духовна својства говорника, Морална својства говорника, Психологија реторичких шумава, Психологија аудиторijума, Врсте аудиторijума.

Реторски жанрови:

Судско говорништво, Политичко говорништво, Духовно говорништво, Војничко говорништво, Академско говорништво, Похвално говорништво.

Стил и говор:

Стил и стилистика, Стил у говору, Стилска средства, Врсте стилова, Монолошки и дијалогски говор.

ЛИТЕРАТУРА

- Антош, Аница: *Основи лингвистичке стилистике*, "Школска књига", Загреб, 1972.
- Белић, Александар: *О језичкој природи и језичком развоју*, Лингвистичка испитивања, књ. I, "Нолит", Београд, 1958.
- Бугарски, Ранко: *Језик и лингвистика*, "Нолит", Београд, 1972.
- Бугарски, Ранко: *Лингвистика о човеку*, "Нолит", Београд, 1975.
- Бугарски, Ранко: *Увод у општу лингвистику*, Завод за уџбенике и наставна средства- Завод за издавање уџбеника, Београд – Нови Сад, 1989.
- Васић, Смиљка: *Говор у разреду*, "Просвета", Београд, 1980.
- Васић, Смиљка: *Култура говорне комуникације*, "Просвета", Београд, 1990.
- Виноградов, Виктор: *Поетика и стилистика*, "Светлост", Сарајево, 1971. Вулетић, Бранко: *Култура говора*, Завод за фонетику Филозофског факултета, Загреб, 1977.
- Губерина, Петар: *Стилистика*, Завод за фонетику Филозофског факултета у Загребу, Загреб, 1967.
- Губерина, Петар: *Звук и покрет у језику*, "Матица хрватска", Загреб, 1952.
- Еко, Умберто: *Култура, информација, комуникација*, "Нолит", Београд, 1973.
- Живановић, Ђорђе-Ђорђевић, Бранивој - Васић Смиљка: *Дикцијске теме*, Универзитет у Београду, Београд, 1979.
- Ивањи, Иван: *Разговори о вештини говорништва (Реторика)*, Издавачко предузеће "Братство-јединство", Нови Сад, 1953.
- Ивић, Павле: *Српски народ и његов језик*, СКЗ, Београд, 1971.
- Јовић, Душан – Станисављевић, Вукашин: *Језик и култура говора*, Уџбеник српскохрватског језика за I и II разред заједничке основе средњег усмереног образовања, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1977.
- Недовић, Обрад: *Говорна култура*, Универзитет уметности, Београд, 1973.
- Нушић, Бранислав: *Реторика*, "Геца Кон", Београд.
- Павловић, Миливој: *Проблеми и принципи стилистике*, Завод за издавање уџбеника, Београд, 1969.
- Петровић, Сретен: *Реторика*, "Градина", Ниш, 1975.

Пецо, Асим: *Основи акцентологије српскохрватског језика*, "Научна књига", Београд, 1971.

Ружић, Жарко: *Основи културе говора*, Педагошка академија за образовање васпитача прдешколских установа, Београд, 1978.

Ружић, Жарко- Косановић, Јелена: *Култура говора са реториком*, Учитељски факултет, Сомбор, 1995.

Симић, Радоје: *Опита стилистика*, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Београд, 1998.

Стошић, Адам: *Култура говора*, Педагошка академија, Крушевац, 1980.

Цветановић, Владимир: *Култура пословног комуницирања*, Београд, 1994.